

Dėl kredito unijos kapitalo formavimo principo ir skolinimo apribojimo

Visos kredito įstaigos, priimančios indėlius, privalo turėti nuosavą kapitalą, kuriuo atsako už kredito įstaigos veiklą ir išlaikyti ne mažesnę nustatytą jo pakankamumą. Skirtingo tipo kredito įstaigose: akciniuose ar kooperatiniuose bankuose, investicinėse bendrovėse ir kredito unijose kapitalą formuoja skirtingos pajinio kapitalo formuotojų grupės. Kadangi Alytaus kredito unija yra įkurta besiskolinančiųjų iniciatyva, čia pagrindinį kapitalą formuoja ir visą atsakomybę prisiima besiskolinantys nariai. Tai besiskolinančiųjų kooperatyvas. Pirminiuose Kredito unijų įstatymo variantuose ir visų kredito unijų įstatuose buvo fiksuota nuostata, kad pagrindinį kapitalą, papildomų pajinių įnašų būdu formuoja besiskolinantys nariai, prieš imdami paskolą išpirkdami ne mažesnio nei nustatyto dydžio papildomą pajų. Iki 2014 m. liepos 17 d. Nr. XII-1047 KU įstatyme buvo 47 straipsnis.

Skolinimo apribojimai

1. „Vienam kredito unijos nariui gali būti skolinama ne daugiau kaip dešimteriojo to nario pajinio įnašo dydžio suma bei 10 procentų kredito unijoje sukauptų indėlių ir .....“.

Po 2014 m. liepos 17 dienos iš Kredito unijų įstatymo paslaptį, nežinia kieno iniciatyva ir kieno interesu, ši nuostata išnyko. Galima sakyti, kad tai gerai. Panaikintas apribojimas. Tačiau tai gudrus pasirošimas užgrobti besiskolinančiųjų iniciatyva įkurtas ir jau sėkmingai veikiančias kredito įstaigas ir jas paversti privačiais ar kooperatiniais bankais ar net nacionalizuoti. Kurį laiką net kredito unijos nepastebėjo, jog šio straipsnio nebeliko, ir toliau rišo paskolas su papildomais pajiniais įnašais, pačios nustatydamos, kokio dydžio papildomo pajaus prašyti iš besiskolinančiųjų. Ir toliau buvo sėkmingai vykdomas kapitalo pakankamumo reikalavimas, nors kažkas tikėjosi, jog kredito unijos pradės pažeidinėti kapitalo pakankamumo rodiklį. Tada buvo paskleistas mitas, tarsi negalima rišti papildomo pajaus su paskolomis, nes tai yra atskiras kredito unijos produktas. Centrinė Kredito unija rekomendavo netraukti į protokolą sakinio apie privalomai turėti reikiamo dydžio papildomą pajų besiskolinančiam, nors joks reglamentas to nedraudžia.

2018 m., Alytaus kredito unijai dalyvaujant reorganizacijoje, prisijungiant Varėnos kredito uniją, buvo keičiami Alytaus kredito įstatai. Juos ruošė LCKU samdytas teisininkas, kuris paruošė įstatų projektą, priderintą prie pasikeitusio įstatymo ir jau be anksčiau buvusio straipsnio apie papildomą pajų nuo paskolų. Dėl didelio darbo krūvio ir kitų rūpesčių buvo nepastebėta, kad šio straipsnio įstatuose neliko. Todėl dabar, formuojant kredito unijos kapitalą, vis dažniau iškyla diskusijos ir net konfliktinės situacijos dėl papildomo pajaus rišimo su paskolomis. Įvairūs aiškintojai situaciją aiškina pagal savą interesą ir sukelia destruktiją. Kad to neliktų, labai prašau VNS susirinkime priimti atskirą sprendimą dėl kapitalo formavimo principo ir skolinimo apribojimo, nustatant privalomą minimalią penkių procentų (5 proc.) papildomo pajaus normą nuo imamų paskolų sumos. Valdybai paliekant laisvę nustatyti didesnę normą, jei to reikės, kapitalo pakankamumo rodiklio užtikrinimui.

Maloniai prašau visus unijos narius būti aktyviais ir balsuoti už labai svarbų kredito unijos ateičiai nutarimą.

Pranešėjas Valdybos pirmininkas Zenonas Anušauskas